

Aan
de gemeenteraad

Datum 19 maart 2024
Zaaknummer 2024-0009404
Betreft Vaststellen Cultuurnota Dordrecht 2030

Vergadering van
Portefeuillehouder: Rik van der Linden
Begrotingsprogramma Levendig, Leefbaar en Veilig Dordrecht
Kernteam/Opgave: Stad - Cultuur en Economie
Auteur: Jeannette van Walderveen
E-mail: j.van.walderveen@dordrecht.nl
Verantwoordelijke:
Openbaar: Ja

Voorgesteld besluit

de Cultuurnota Dordrecht 2030 'De kunst van het verbinden' vast te stellen.

Raadsvoorstel

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

De gemeenteraad bepaalt de hoofdlijnen van het beleid; het college voert het beleid uit.

Wat is het doel?

Dordrecht is een stad met een bloeiende culturele sector. Het culturele aanbod is divers en op diverse plekken te ervaren in Dordrecht. Het wordt verzorgd door professionele organisaties, amateurkunstverenigingen en individuele makers. Er is kunst en cultuur om te bekijken en bewonderen en je kunt het er zelf maken.

Cultuur verbindt. Het verbeeldt en deelt zo verhalen van de stad en de mensen in die stad. Cultuur inspireert, biedt afleiding, zet aan tot nadenken en gesprek, verwondert en troost. Cultuur is onmisbaar voor de samenleving, verrijkt en is een bron van plezier. Cultuur stimuleert creativiteit. Cultuur is van onschatbare waarde: zowel maatschappelijk, economisch als artistiek.

De Cultuurnota Dordrecht 2030 schetst wat nodig is om de huidige kracht van cultuur in Dordrecht te behouden en verder te versterken. Het geeft de stand van zaken weer en laat zien waar kansen en uitdagingen liggen om de waarden van cultuur voor de stad, vooral maatschappelijk en economisch, zo groot mogelijk te laten zijn.

De Cultuurnota Dordrecht 2030 geeft richting aan de uitvoering van het beleid voor cultuur in Dordrecht. Het biedt een helder perspectief aan de culturele sector in onze stad en geeft richting voor de komende jaren. Het is bedoeld als inspirerend kader voor de culturele sector in de stad en als basis voor het stimuleren en ondersteunen van gewenste ontwikkelingen.

Wat zijn per beslispoint de argumenten en wat is hierop de toelichting?

Deze nieuwe cultuurnota bouwt voort op de nota 'De kracht van cultuur. Voor en door iedere Dordtenaar 2020-2024'. In het Politiek akkoord 2022-2026 'Samen bouwen aan een sterk en groen Dordrecht' is afgesproken om in samenspraak met het Cultureel Platform, een geactualiseerd, toekomstbestendig beleidsplan voor cultuur op te stellen. De inhoudelijke uitgangspunten en het proces uit de [startnotitie 'Cultuurnota Dordrecht 2030'](#) van 14 maart 2023 vormen de basis voor de nieuwe nota.

We sluiten aan bij de doelstellingen van de Agenda 2030 en leggen de verbinding met andere beleidsterreinen zoals het sociaal domein en gezondheid, economie en onderwijs en laten zien hoe cultuur en deze terreinen elkaar kunnen versterken.

De pijlers voor het nieuwe beleid komen overeen met de uitgangspunten uit de startnotitie. Daaraan koppelen we de volgende ambities:

- *Cultuur voor en door iedereen.*

Het doel is dat alle inwoners profijt hebben van de waarde van cultuur. We streven naar een gevarieerd cultureel aanbod dat voor iedere Dordtenaar toegankelijk is. Niet elke culturele organisatie hoeft alle doelgroepen te bedienen, maar er moet wel voor iedere Dordtenaar cultureel aanbod zijn dat aansluit bij hun wensen. Het is van belang dat culturele activiteiten niet alleen plaatsvinden in de binnenstad, maar ook in de wijken eromheen.

Aan deze pijler koppelen we de volgende ambities:

- Iedere Dordtenaar heeft de kans om passief en actief deel te nemen aan cultuur.
 - Meer kennis en bewustwording bij culturele organisaties over doelgroepenbereik, diversiteit en inclusie.
 - Kunst en cultuur zijn een vast onderdeel van het lesprogramma bij alle Dordtse scholen.
 - Het bloeiende amateurkunstveld met een divers aanbod aan amateurkunstverenigingen dat we nu kennen, blijft op niveau.
 - Cultuur wordt in het sociaal domein ingezet als middel om gezondheid en kansengelijkheid te bevorderen en om sociale cohesie te versterken.
- *Vergroten aantrekkelijkheid & levendigheid van de stad.*

De aantrekkelijkheid en levendigheid van de stad hebben grote invloed op het vestigingsklimaat voor inwoners en bedrijven, de tevredenheid van inwoners en het toerisme. Cultuur speelt hierin een belangrijke rol. Het draagt bij aan de bekendheid en economische groei van Dordrecht. Tegelijkertijd hebben de culturele instellingen bezoekers nodig om hun voorzieningen gezond te kunnen exploiteren; een groeiende stad is daarvoor onmisbaar.

Aan deze pijler koppelen we de volgende ambities:

- Dordrecht stijgt op de woonaantrekkelijkheidsindex van de Atlas voor Gemeenten. De scores op het gebied van het culturele aanbod leveren daar een grote bijdrage aan.
 - Het culturele karakter van Dordrecht is goed zichtbaar in de stad. Het versterkt daarmee het DNA van de stad.
 - Dordtenaren waarderen het culturele aanbod met een 8 of hoger.
 - Het aantal bezoekers aan de stad neemt toe.
 - De bloeiende culturele sector met het diverse aanbod, dat we nu kennen, blijft op niveau.
- *Een toekomstbestendige cultuursector.*
- Een sterke, toekomstbestendig culturele sector vormt een stevige basis voor (nieuwe) culturele activiteiten en draagt bij aan maatschappelijke opgaven van de stad. Dit is daarom een belangrijke voorwaarde voor het realiseren van de genoemde ambities. De coronapandemie en de huidige economische ontwikkelingen hebben veel invloed gehad en stellen de sector ook de komende jaren nog voor onzekerheden en uitdagingen. Deze uitdagingen vereisen een culturele sector die klaar is voor de toekomst.

Aan deze pijler koppelen we de volgende ambities:

- De sector omvat een breed veld van culturele organisaties en vrije makers die samenwerken.
- Een stabiele en financieel gezonde basis.
- De sector is verduurzaamd.

- De sector is wendbaar en weerbaar: in staat te vernieuwen.

In de nota benoemen we diverse acties om deze ambities te kunnen bereiken. Aansluitend op de nota is een uitvoeringsprogramma (zie bijlage 2) opgesteld, waarin een planning voor de actiepunten en begroting zijn weergegeven. Deze is ter informatie bijgevoegd.

Wat zijn kanttekeningen en/of risico's bij dit voorstel?

Een aantal risico's kan de ambities voor de komende jaren onder druk zetten. De toekomstbestendigheid van de sector, de basis voor de culturele ambities, is een punt van aandacht. Een aantal organisaties in de basisinfrastructuur geeft aan dat de extra middelen op langere termijn niet voldoende zijn. Risico's van verdere kostenstijgingen (bijvoorbeeld door toepassing van de Fair Practice Code) en dalende inkomsten bij economische teruggang kunnen ook impact hebben op andere onderdelen van de culturele sector. Dit is overigens een trend die we landelijk zien, de Dordtse situatie is niet uniek.

Het verknopen van cultuur met andere sectoren, het vergroten van particuliere bijdragen, meer samenwerking en het benutten van subsidieregelingen vanuit het Rijk of provincie, biedt overigens juist kansen.

Bij het opstellen van de meerjarenafspraken met de organisaties uit de basisinfrastructuur bespreken we hoe om te gaan met de knelpunten die zij zien en maken we daarin gezamenlijk keuzes, waarbij de Cultuurnota Dordrecht 2030 richting geeft.

De verwachting is verder dat gemeenten vanaf 2026 vanuit het Rijk structureel veel minder financiële middelen ontvangen door voorgenomen Rijksbeleid. Dit zal forse impact hebben op de gemeentebegroting. De consequenties zullen in de loop van 2024 duidelijker worden. Dit kan ook leiden tot noodzakelijke ombuigingen in de begroting voor cultuur en keuzes en het stellen van prioriteiten noodzakelijk maken. De nota zal hierbij de leidraad zijn.

Welk (participatie)proces is doorlopen om tot dit voorstel te komen?

Een breed proces in de stad en diverse onderzoek heeft de basis gevormd voor deze nota. Zo is eind 2022 het OCD onderzoek 'Behoeftes aan cultuur' uit 2019 herhaald, met een extra enquête onder jongeren. Er heeft een breed symposium Cultuurparticipatie plaatsgevonden. Het Cultureel Platform heeft vanuit diverse werkgroepen op specifieke thema's advies uitgebracht (zie bijlage 3). Ook heeft er een brede bijeenkomst met stakeholders uit diverse achtergronden (onderwijs, zorg, sport, cultuur) plaatsgevonden en er zijn diverse kleinere gesprekken en bijeenkomsten gehouden met bijvoorbeeld amateurkunstverenigingen, jongeren en individuele makers. Voor een volledig overzicht zie bijlage 1 van de nota.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

2023-0038058 [Startnotitie Cultuurnota Dordrecht 2030](#).

[221108/M16A Motie Kunst en cultuur, daar kan geen medicijn tegenop](#).

[230704/M8A Motie Kunst in de openbare ruimte is van en voor iedereen](#).

Hoe wordt dit betaald?

Het uitvoeringsprogramma geeft aan hoe we de huidige middelen verdelen en waar we nog dekking voor zoeken. De huidige financiële middelen, samen met externe middelen en de kansen die we zien, lijken voldoende om de ambities uit de Cultuurnota te bereiken. Bij de vaststelling van de Kadernota 2024, is voor 2024 € 200.000,- aan de cultuurbegroting toegevoegd. Voor de jaren erna is dat structureel € 300.000,- extra. Deze middelen zijn bedoeld om organisaties in de basisinfrastructuur te ondersteunen en te versterken.

Door herschikkingen kunnen we de belangrijkste onderdelen uit de huidige cultuurnota voortzetten en kan de huidige culturele programmering op peil blijven. Bovendien is er beperkte ruimte voor de uitvoering van enkele nieuwe actiepunten.

Voor een deel van de acties is nog geen structurele dekking. Het verknopen van cultuur met andere sectoren, het vergroten van particuliere bijdragen en nieuwe subsidieregelingen vanuit het Rijk of provincie, biedt kansen voor extra culturele activiteiten.

In paragraaf 4.3 (p.22) staat als uitgangspunt om bij gebiedsontwikkelingen 1% van de investeringen in de openbare ruimte te besteden aan kunst in de openbare ruimte. Een nadere uitwerking van de financiële afspraken wordt meegenomen in het beleid voor kunst in de openbare

ruimte dat we dit jaar opstellen. Daarbij houden we rekening met de regels van de BBV ten aanzien van grondexploitaties.

Wat is het vervolg op het raadsbesluit?

Het beleid zal de komende jaren worden uitgevoerd, zoals beschreven in het uitvoeringsprogramma (bijlage 2) Tussentijds zal dit op basis van nieuwe ontwikkelingen en kansen worden bijgesteld. Het Cultureel Platform en Netwerk Amateurkunst zullen daarbij worden betrokken. De raad wordt minimaal 1 keer per jaar geïnformeerd over de voortgang.

Het college van Burgemeester en Wethouders

De raad van de gemeente DORDRECHT;

gezien het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van 19 maart 2024 inzake Vaststellen Cultuurnota Dordrecht 2030 ;

gelet op artikel 160, lid 1 onder b van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

de Cultuurnota Dordrecht 2030 'De kunst van het verbinden' vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van